

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 35 (129)

Субота 25 лістапада 1972 г.

Год выдання 4-ты

Цана 2 кап.

ГЕРАІЧНЫЯ НАМА-
ННІ САВЕЦКАГА НА-
ДА ДАСТОЙНА ВЯ-
ЮЎЦЬ ПАБУДОВУ
СР РАЗВІТАГА САЦЫ-
СТЫЧНАГА ГРАМАД-
А, У ЯКІМ:

...СТВОРАНЫ НЕАБ-
ОДНЫЯ УМОВЫ ДЛЯ
АКТЫўНАГА ўДЗЕЛУ
ПРАЦОўНЫХ УСІХ НА-
ЦЫАНАЛЬНАСЦЕІ У
РАЗВІЦЦІ НАВУКІ, ТЭХ-
НІКІ, КУЛЬТУРЫ, ЗАКА-
НАМЕРНЫМІ У ДУХОў-
НЫМ ЖЫЦЦІ СТАЛІ
РОСКВІТ, ЗЕЛІЖЭННЕ І
ўЗАЕМАўЗБАГАЧЭННЕ
КУЛЬТУР САЦЫАЛІС-
ТЫЧНЫХ НАЦЫІ І НА-
РОДНАСЦЕІ.

(З Паставы ЦК
КПСС «Аб падрых-
тоўцы да 50-годдзя ўт-
варэння Саюза Савец-
кіх Сацыялістычных
Рэспублік».)

УРАЧЫСТАЕ АДКРЫЦЦЁ ДЗЁН НАВУКІ

У прэзідыуме ўрачыстага адкрыцця Дзён навукі.

НЯМНОГІМ больш
месяца засталася
да 50-годдзя з дня
ўтварэння Саюза ССР.
Савецкія людзі цяпер
жывуць і працуюць з
думкамі аб гэтым знамя-
нальным юбілеі. Ва ўсіх
калектывах яму рыхту-
юць дастойныя падарун-
кі. Адначасова мы яшчэ
і яшчэ раз азіраемся на-

СССР аб здабытках Са-
вецкай дзяржавы з'яўля-
юцца Дні навукі. На Го-
мельшчыне яны праводзі-
ліся з 20 па 22 лістапа-
да. І вельмі прыемна,
што іх урачыстае адкрыц-
цё адбылося ў нашым
універсітэце. Гэта яшчэ
адзін яскравы факт пры-
знання ГДУ, як вядучай
вышэйшай навучальнай
установы Палескага
краю, кузні па падрых-
тоўцы высокакваліфіка-
ваных спецыялістаў, якія
абавязаны ўносіць да-
стойны ўклад у далейшае
развіццё вытворчасці і
айчынай навукі.

У мінулы панядзелак
актавую залу галоўнага
корпуса універсітэта за-
поўнілі прадстаўнікі шы-
рокай грамадскай гора-
да, вучоныя і выкладчыкі,
студэнты ГДУ. Іх увагу
прыцягваў маляўнічы
плакат з надпісам: Го-
мель, Дні навукі, 1972, а
таксама гербы і нацыя-
нальныя флага ўсіх рэс-
публік-сясцёр, якія сім-
валізавалі непакінутую
дружбу народаў СССР

На Дні навукі ў Го-
мель прыбыло больш 30
буйнейшых вучоных Са-
вецкай Беларусі на чале з
віцэ-прэзідэнтам Акадэ-
міі навук БССР акадэміка
К. В. Горавым. Удзельнікі
ўрачыстага адкрыцця
Дзён навукі дружнымі апла-
дыментамі сустрэлі з'яўле-
нне вучоных ў прэзідыуме,
месці ў якім занялі таксама
першы сакратар абкома
КПБ В. А. Гвоздзеў,

старшыня аблвыканкома
У. В. Лашкевіч, першы
сакратар Гомельскага
гаркома партыі М. Ф.
Бародзіч, першы сакра-
тар Чыгуначнага райко-
ма КПБ горада Гомеля
Т. В. Сафронава і іншыя
кіруючыя партыйныя і
савецкія работнікі аблас-
нога цэнтра.

Уступным словам Дні
навукі ў Гомелі адкрыў
першы сакратар гаркома
КПБ М. Ф. Бародзіч.
Ён сардэчна вітаў усіх
вучоных, якія прыбылі
на сустрэчу з грамадска-
сцю горада. Гэта — кі-
раўніка дэлегацыі, віцэ-
прэзідэнта Акадэміі на-
вук БССР акадэміка К. В.
Горава, акадэміка, пра-
фесара, рэктара Гомель-
скага дзяржаўнага уні-
версітэта Ул. А. Белага,
члена-карэспандэнта АН
БССР, лаўрэата Дзяр-
жаўнай прэміі СССР І. І.
Саламатава, акадэмікаў
Я. М. Паўшкіна, А. К.
Красіна, нашага земляка,
акадэміка АН БССР
П. П. Рагавога і іншых
правафланговых беларус-
кай навукі. Студэнты ўні-
версітэта прыпаднеслі
гасцям букеты жывых
кветак.

Слова прадстаўляецца
старшыні аблвыканкома
У. В. Лашкевічу. Спа-
чатку ён адзначае, што
гэта — другі прыезд вя-
лікай групы вучоных на
Гомельшчыну. Першы іх
прыезд садзейнічаў ад-
крыццю ў Гомелі новых
навуковых устаноў і, у
прыватнасці, Гомельскага

дзяржаўнага універсітэта,
прыкметнаму ўмацаван-
ню сувязей паміж вучо-
нымі і калектывамі пра-
цоўных. Расказваючы аб
развіцці навукі ў вобласці,
У. В. Лашкевіч адзна-
чыў, што цяпер на Го-
мельшчыне працуе 2
акадэмікі Акадэміі навук

Выступае з лекцыяй ака-
дэмік АН БССР І. С. Краў-
чанка.

БССР, 18 дактароў і 228
кандыдатаў навук.

Далей прамоўца гаварыў
аб значэнні навукі ў
павышэнні эфектыўнасці
прамысловай і сельска-
гаспадарчай вытворчасці,
лаўнейшым выкарыстанні
прыродных рэсурсаў.
У. В. Лашкевіч расказаў
таксама аб дасягненнях
вобласці ў народнай аду-
кацыі, культуры, ахове
здароўя, у павышэнні
дабрабыту людзей, аб
(Заканчэнне на 2 стар.).

ГУТАРКА Ў РЭКТАРАЦЕ

21 лістапада пасля вы-
ступлення на кафедрах гру-
па відных вучоных Беларусі
сабралася ў рэктараце наша-
га універсітэта. Тут адбыў-
ся абмен думкамі па пытан-
нях далейшага ўдасканален-
ня сістэмы навучання сту-
дэнтаў вышэйшых навучаль-
ных устаноў на аснове ай-
чыннага і зарубежнага вопы-
ту. У прыватнасці, рэктар
Мінскага радыётэхніч-
нага Інстытута член-карэспандэнт
АН БССР, доктар
тэхнічных навук, прафесар
І. С. Кавалёў расказаў аб
першых спробах праграма-
вання навучання ў РТІ.

Перад гасцямі выступіў
рэктар нашага універсітэта,
акадэмік АН БССР, прафе-
сар Ул. А. Бель. Ён пад-
рабізна расказаў аб ГДУ,
яго факультэтах і вядучых
кафедрах, аб тых прабле-
мах, якія неабходна выра-
шаць у блэйшы час. У
гэтай сувязі для станаўле-
ння маладога універсітэта вы-
ключная роля надаецца ця-
пер умацаванню яго кантак-
таў з Акадэміяй навук
БССР і вядучымі навуковымі
цэнтрамі краіны.

Ул. А. Бель знаёміў вучо-
ных рэспублікі з перспек-
тывай развіцця Гомельскага
дзяржаўнага універсітэта.
Для будаўніцтва яго ўжо
выконваюцца рабочыя чар-
цяжы. Увесь комплекс нова-
га ГДУ абыйдзеца 55 міль-
янаў рублёў. Гэта амаль у
30 разоў больш за кашта-
рысны кошт вялікага пяці-
павярховага корпуса, які ў-
водзіцца ў Гомелі цяпер па
Савецкай вуліцы.

У час гутаркі ў рэктара-
це госці цікавіліся спецыя-
лізацыяй на факультэтах,
размеркаваннем выпускні-
коў і многім іншым. Па ўсіх
пытаннях акадэмік Ул. А.
Бель даў шырокае тлумач-
чэнні.

ВЫЯЗДНОЕ ПАСЯДЖЭННЕ

Кафедра матэматычнага
аналізу правяла выязднае
пасяджэнне ў Буда-Кашалёў-
скае раёнае, якое прысьвячалася 50-
годдзю з дня ўтварэння Са-
юза ССР.

У перапоўненай актавай
зале сярэдняй школы № 2
настаўнікі матэматыкі Буда-
Кашалёўскага раёна з вялі-
кай увагай выслухалі дак-
лады работнікаў нашай ка-
федры.

Загачык кафедры да-
цэнт А. М. Бекаровіч вы-
ступіў з дакладам на тэму
«Развіццё тэарэтычна-мно-
гых і лагічных уяўленняў
вучнёў пры вывучэнні геа-
метрыі ў IV класе».

Дацэнт Г. А. Фрыдман
зрабіў даклад на тэму «Кі-
бернетыка і навукова-тэхні-
чны прагрэс».

З дакладам «Аб выніках
уступных экзаменаў у ГДУ
ў 1972 годзе» выступіў да-
цэнт Р. В. Шаймуратаў.

Аўтар гэтых радкоў рас-
казаў на выяздным пася-
джэнні кафедры аб развіцці
матэматыкі ў Беларусі за
50 гадоў.

Даклады вучоных выклі-
калі ў настаўнікаў Буда-
Кашалёўскага раёна вялікую
цікавасць.

Ф. ШМІДАЎ,
дацэнт.

Выступае старшыня абл-
выканкома У. В. Лашкевіч.

зад, каб узважыць і аца-
ніць тую велізарную да-
сцягненні, якіх дабіліся
братнія народы нашай
шматнацыянальнай краі-
ны на ўсіх франтах ка-
муністычнага будаўніц-
тва, у навучы, культуры, у
ахове здароўя і г. д.
Грандыёзныя поспехі лю-
бімай Радзімы захапля-
юць і радуецца нас.

Своеасаблівай спра-
здачай слаўнаму юбілею

УРАЧЫСТАЕ АДКРЫЦЦЕ ДЗЁН НАВУКІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

выкананні планаў дзевятай пяцігодкі за прайшоўшы час і далейшых перспектывах народнага падаруча развіцця Гомельшчыны.

У сваім выступленні У. В. Лашкевіч падкрэсліў, што паспяховае выкананне велічнай праграмы камуністычнага будаўніцтва ў многім залежыць ад новых дасягненняў айчынай навукі і ўкаранення іх у вытворчасць, умацавання сувязей паміж прадпрыемствамі і навуковымі ўстановамі.

Мы сведкі таго, што ў вялікай сям'і народаў ССРСР навука дасягнула сапраўднага росквіту, стала перадавой у свеце. Менавіта ў гэтым знаходзіць сваё яскравае адлюстраванне садружнасць нашых вучоных, усё мацнеючая сувязь навуковых устаноў з пра-

цоўнымі калектывамі. Гэта адзначыў і акадэмік Акадэміі навук БССР І. С. Краўчанка, які выступіў з лекцыяй «Утварэнне і развіццё Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік — ажыццяўленне левінскай нацыянальнай палітыкі».

Цёпла сустрэлі прысутныя выступленне кіраўніка групы беларускіх вучоных віцэ-прэзідэнта АН БССР акадэміка К. В. Горава. Ён расказаў аб дасягненнях вучоных Акадэміі навук Беларускай ССР, якая аб'ядноўвае цяпер 32 навукова-даследчыя ўстановы і з'яўляецца самым буйным навуковым цэнтрам рэспублікі. Віцэ-прэзідэнт гаварыў таксама аб тых сувязях, якія развівае Акадэмія навук БССР з навуковымі ўстановамі Гомельшчыны і, у прыватнасці, з Гомельскім дзяржаўным універсітэтам.

З вялікай увагай прысутныя слухалі члена-карэспандэнта АН БССР І. І. Саламатава. Як прадстаўнік інстытута ядзернай энергетыкі АН БССР, ён гаварыў аб выключнай важнасці новых пазнанняў у гэтай галіне навукі і выкарыстання ядзернай энергіі ў народнагаспадарчых мэтах.

У цяперашні час для кожнага з нас з'яўляецца вельмі цікавай праблема Палесся. І гэта зразумела. Тут разгарнуліся велізарныя па сваім маштабах і капітальных затратах меліярацыйныя работы. Аб асаблівасцях Беларускага Палесся, яго невычарпальных багаццяў для народнай гаспадаркі расказаў у сваім дакладзе член-карэспандэнт АН БССР А. І. Івіцкі.

Урачыстае адкрыццё Дзён навукі ў Гомелі скончылася вялікім святочным канцэртам, з якім выступілі самадзейныя артысты нашага універсітэта. На канцэрце, які прайшоў з вялікім поспехам, прысутнічалі вучоныя, кіраўнікі партыйных і савецкіх органаў вобласці і горада Гомеля.

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

Наш карэспандэнт гутарыў з групай вучоных АН БССР, напрасіў іх выказаць сваё ўражанні аб Днях навукі, аб прабыванні ў Гомелі і наведанні ГДУ.

КАНСТАНЦІН ВАСІЛЬЕВІЧ ГОРАУ — АКАДЭМІК, ВІЦЭ-ПРЭЗІДЭНТ АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСКАЙ ССР:

1. У нашай акадэміі самая цесная сувязь з Гомельскім дзяржаўным універсітэтам. Ваш рэктар Уладзімір Аляксеевіч Белы з'яўляецца акадэмікам і навуковым кіраўніком акадэмічнага Інстытута механікі металалагічных сістэм. Гэтыя акалічнасці значна аблягчаюць устанавленне кантактаў і сувязей паміж Акадэміяй навук БССР і універсітэтам.

2. Упершыню я наведаў Гомель перад Вялікай Айчыннай вайной, быў у ім і ў канцы 1943 года, калі толькі што савецкія войскі вызвалілі яго ад фашыскай навалы. Гэта мой чацвёрты прыезд у Гомель. Паранюваючы ўсё бачымае раней з сённяшнім, з прыемнасцю адзначаю, што адзін з буйнейшых цэнтраў рэспублікі нарадзіўся занава як прамысловы, культурны і навуковы цэнтр. У Гомелі значнае развіццё атрымалі вышэйшая адукацыя і навуковыя даследаванні. Арганізацыя

дзяржаўнага універсітэта — сведчанне гэтага. Падрыхтоўка кадраў тут вядзецца на самым высокім узроўні. Інстытут механікі металалагічных сістэм праводзіць важнейшыя даследаванні, за кароткі тэрмін змог умацаваць кадры, абагаціцца сучасным абсталяваннем, развіць свае даследаванні ў галіне будоўлі, уласцівасцей металалагічных сістэм. На аснове даследаванняў зроблен цэлы шэраг распрацовак, якіх атрымалі шырокае распаўсюджванне ў прамысловасці далёка за межамі Беларусі.

ДАКЛАДЫ ДЛЯ СТУДЭНТАЎ

Надоўга запам'ятаюцца Дні навукі, якія праводзіліся на Гомельшчыне, студэнтам нашага універсітэта. Яны мелі матчымаць сустрэцца і паслухаць даклады многіх шырока вядомых вучоных рэспублікі. Гэтыя сустрэчы адбыліся на факультэтах 21 лістапада.

Найбольш многалюдна было ў актавай зале галоўнага корпуса універсітэта. Тут сабраліся студэнты ўсіх курсаў біялага-глеавага факультэта. Першым перад студэнтамі выступіў з дакладам на тэме «Глебы Беларусі і іх выкарыстанне» наш зямляк, акадэмік Акадэміі навук Беларускай ССР П. П. Рагавой. Павел Пракоф'евіч расказаў таксама аб сваім шляху ў навуку, асаблівасцях навуковай і выкладчыцкай дзейнасці.

Шмат цікавага даведаліся студэнты пасля таго, як праслухалі даклад па тэме «Сонечны свет і ўраджай», з якім выступіў член-карэспандэнт АН БССР М. М. Ганчарык. Звартаючыся да першакурснікаў, ён сказаў: «Неадкладна пачынайце вывучаць творы Ціміразева. Гэта — геніяльны мысліцель і матэрыяліст».

Член-карэспандэнт АН БССР А. І. Івіцкі ў сваім дакладзе асвятліў пытанні воднай праблемы і меліярацыі.

«Некаторыя праблемы нафты, нафтахіміі і біялогіі» — тэма даклада, з якім выступіў перад біёлагамі акадэмік АН БССР Я. М. Паушкін.

Вучоныя падкрэслілі вялікую важнасць біялагічнай навукі на сучасным этапе развіцця грамадства і вытворчасці. Таму яны заклікалі студэнтаў яшчэ больш настойліва і глыбей авалодваць ведамі па выбранай прафесіі, каб пасля прымянення іх на практыцы прыносіць вялікую карысць Радзіме.

Да аднаго была запоўнена аўдыторыя, дзе сабраліся студэнты старэйшых курсаў.

На здымку: перад студэнтамі выступае з дакладам член-карэспандэнт АН БССР А. Д. Закарэўскі.

механіка-матэматычнага факультэта. Яны заслухалі даклады «Аб развіцці матэматыкі ў Беларусі» і «Аўтаматызацыя лагічнага сінтэзу», з якімі выступілі доктар фізіка-матэматычных навук А. І. Яблонскі і член-карэспандэнт АН БССР А. Д. Закарэўскі.

У гэты ж дзень тры даклады было прачытана для студэнтаў старэйшых курсаў фізічнага факультэта. Член-карэспандэнт АН БССР, доктар тэхнічных навук, прафесар рэктар Мінскага радыётэхнічнага Інстытута І. С. Кавалёў выступіў па тэме «Перспектывы развіцця СВЧ электронікі».

«Праблемы аптычнай сувязі» — тэма даклада члена-карэспандэнта АН БССР М. А. Ганчарніка. З дакладам «Перспектывы развіцця атамнай энергіі» выступіў кандыдат тэхнічных навук В. П. Слізаў.

Вучоныя далі вычарпальныя адказы на зададзеныя студэнтамі пытанні. Пасля выступлення на факультэтах госці азнаёміліся з нашым універсітэтам, яго тэхнічным аснашчэннем, наведвалі асобныя кафедры і лабараторыі.

ПАВЕЛ ПРАКОФ'ЕВІЧ РАГАВОЙ — АКАДЭМІК АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСКАЙ ССР:

НАШЫ ІНТЭРВ'Ю

ІВАН СІДАРАВІЧ КАВАЛЕЎ — ЧЛЕН-КАРЭС-ПАНДЭНТ АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСКАІ ССР, ДОКТАР ТЭХНІЧНЫХ НАВУК, ПРАФЕСААР, РЭКТАР МІНСКАГА РАДЫЕ-ТЭХНІЧНАГА ІНСТЫТУТА:

1. Зараз навукa стала прадукцыйнай сілай дзяржавы. Дні навукі — адзін з напрамкаў укараення распрацовак вучоных у прамысловасці і практыцы. Гэта свайго роду паход вучоных у на-

АНДРЭЙ ІГНАТАВІЧ ІВІЦКІ — ЧЛЕН-КАРЭС-ПАНДЭНТ АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСКАІ ССР, ДОКТАР ТЭХНІЧНЫХ НАВУК, ПРАФЕСААР, КІ-РАЗНІК АДЗЕЛА АСУШЭННЯ ІНСТЫТУТА МЕЛІЯРАЦЫ І ВОДНАЙ ГАСПАДАРКІ:

1. Уражання ад Дзён навукі на Гомельшчыне вялікія. Яны добра арганізаваны. У гэтым заслу-

род. Яны сябе паказваюць і вучацца на заводах і фабрыках, у навучальных установах. Дні навукі — не даніна модзе, а необходимая патрэбнасць вучонага свае думкі, ідэі ўвасабляць у рэчаіснасць, у вытворчасць, прыборы і тым самым непасрэдна ўдзельнічаць у павышэнні прадукцыйнасці працы, у палепшэнні работы канвеераў, пачочных ліній, гэтым скарачаць брак у вытворчасці.

2. Я не паспеў, на жаль, пазнаёміцца з усімі лабараторыямі. Упершыню знаходжуся ў Гомелі. Ваш універсітэт пакідае добрае ўражанне — ён на ўздыме, увесё і будоўлях. Будучыня яго — цудоўная. І не толькі з навукова-практычнага і вучэбнага бакоў. Яго кадры вучоных дазваляюць весці работу самаго шырокага профілю на

высокім узроўні. Радасна адзначыць, што студэнты робяць добрае знешняе ўражанне культурных і сур'езных людзей. Вялікае задавальненне ўсім нам прынес змястоўны канцэрт мастацкай самадзейнасці. Некаторыя нумары выкананы на прафесіянальным узроўні. Сапраўднае захапленне дасталі чытанне прозы кандыдатам фізіка-матэматычных навук, дацэнтам Львом Якаўлевічам Палаковым і песні ў выкананні здольнага барытона Аляксандра Клімца. А колькі добрых мінут перажылі мы, глядзячы на спартыўныя выступленні. Гэта дае падставу зрабіць вывад, што на факультэце фізічнага выхавання добра выдзецца выхаваўчая і спартыўна-масавая работа з будучымі спецыялістамі фізкультуры.

Многа цікавых сустрэч адбылося ў час Дзён навукі.

НА ЗДЫМКУ: акадэмік С. А. Чуніхін (у цэнтры) гутарыць з выкладчыкамі

МІНСКАМУ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАМУ ПЕДАГАГІЧНАМУ ІНСТЫТУТУ ІМЯ А. М. ГОРКАГА—50 ГАДОЎ

Дарагія сябры!
Сёлета ў жыцці Вашага шматтысячага калектыву вучоных, выкладчыкаў, слухачоў і студэнтаў — знамянальная падзея. Спюнілася паўстагоддзя з дня стварэння Мінскага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага педагагічнага інстытута імя А. М. Горкага, які стаў у Беларусі адной з буйнейшых навуковых устаноў па падрыхтоўцы нацыянальных кадраў.

Ваш юбілей асабліва радасны яшчэ і тым, што ён супаў з залатым юбілеем нашай краіны — 50-годдзем з дня ўтварэння ССРСР. П'ятыя дзень імя А. М. Горкага інстытута — гэта часцінка гіганцкага шляху, пройдзенага нашай Савецкай Радзімай. У яго аўдыторыях падрыхтавана 26 тысяч высокакваліфікаваных спецыялістаў. Яны ўнеслі неадзіны ўклад у развіццё адукацыі, навукі і культуры не толькі ў нашай рэспубліцы, але і далёка за яе межамі. Сярод Ваших былых выхаванцаў — пяць дзяржаўных і грамадскага дзеячы, вядомыя вучоныя, пісьменнікі, заслужаны настаўнікі і выхаванцы.

Усіх тых, хто атрымаў адукацыю ў Мінскім дзяржаўным педагагічным інстытуте імя А. М. Горкага, яднае вялікая любоў да сацыялістычнай Айчыны, гатоўнасць выканаць самую адказную заданні Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада. Гэтыя адметныя рысы асабліва ярка выяўляюцца на важнейшых участках сацыялістычнага будаўніцтва, у гады даваенных п'яцігодкаў і ў грозныя часіны выпрабаванняў на франтах Вялікай Айчыннай вайны. Не шкадуць жыцця, Вашы выхаванцы абаранялі гонар і незалежнасць любімай Бацькаўшчыны. І цяпер яны — на пярэднім краі камуністычнага будаўніцтва.

Мы з удачай існасцю павядаем аб тым, што ў нашым маладым універсітэце з поспехам працуюць і Вашы былыя выпускнікі. Яны з гонарам трымаюць марку Вашага інстытута, шчодро аддаюць свае глыбокія веды і сілы для падрыхтоўкі кваліфікаваных спецыялістаў для народнай гаспадаркі.

Дарагія нашы сябры і калегі! Рэктарат, партыйна-прафсаюзная і камсамольская арганізацыі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта гораха і сардэчна віншуюць Вас са слаўным юбілеем! Мы ганарымся Вашымі дасягненнямі і шчыра жадаем новых поспехаў на карысць нашай партыі, Радзімы, народа!

- Ул. А. БЕЛЫ, рэктар Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта, акадэмік АН БССР, прафесар.
- У. В. КАЗЛОУ, сакратар парткома.
- Ф. Ф. ГАНЧЭЛЬ, старшыня мясцома.
- Т. І. ІЛЬЯНКОВА, сакратар камітэта камсамола.
- М. Л. БАЙДА, старшыня прафкома.

га партыйных і савецкіх арганізацый, самаго Гомеля, універсітэта. Нам прадастаўлены выдатныя ўмовы для працы.

2. Вельмі прыемна, што ў час маёй лекцыі ў ГДУ слухачы праявілі вялікую цікавасць да праблемы меліярацыі Палесся. Беларускі народ выкама марыў асушыць палескую багню. Толькі пры Савецкай уладзе гэтыя мары сталі яваю.

Праблема асушэння Палесся ідзе інтэнсіўна і прыемна чуць, што студэнты Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта аўносяць сваю сціпую долю ў важную агульнадзяржаўную справу, працуючы ў час летніх канікулаў на аб'ектах меліярацыі Гомельскай вобласці.

РАЗВІЦЦЁ ВАКУУМНАЙ СПЕКТРАСКАПІІ

Цікавасць да даследавання кароткахвалявага выпраменьвання прыкметна ўзмяццлася за апошнія дзесяцігоддзі. У ёй намяццліся два новыя напрамкі даследаванняў, якія прымуслі змяніць погляд на далёкую ультрафіялетавую галіну. Першае з іх узнікла ў сувязі з з'яўленнем магчымасці непасрэднага вывучэння касмічных аб'ектаў за межамі зямной атмасферы. Другое, не менш важнае прымяненне вакуумнай спектраскапіі звязана з вывучэннем працэсаў у гарахавых плазме, веданне якіх неабходна для ажыццяўлення ікручых тэрмаядзерных рэакцый. Па-ранейшаму прадстаўляюць цікавасць і пытанні вывучэння і расшыфраванні спектраў у ВУУ. Тут яшчэ прадстаўляе многа работ, асабліва ў галіне даследавання інтэнсіўнасцей і контураў спектральных ліній, і нават вымярэння іх даўжыняў хвалі і ідэнтыфікацыі. Толькі поспехі ў стварэнні спектральных прыбораў, прыёмнікаў і крыніц выпраменьвання дазваляць хутчэй рухацца ў малавучынай галіне ВУУ. Гэтым пытанням было прысвечана амаль дзве трэці дакладаў кан-

прызнаных цэнтраў, навукова-даследчых арганізацый, якія вядуць работу па вывучэнню і вызначэнню ўласцівасцей разнастайных рэчываў пры дапамозе спектраскапіі вакуумнага ультрафіялета. Найбольш буйнымі, маючымі ўсесаюзнае значэнне, з'яўляюцца такія, як Ленінградскі дзяржаўны аптовы інстытут, Ленінградскае аптыка-механічнае аб'яднанне, якія распрацоўваюць і выпускаюць спектральныя прыборы. Ленінградскі дзяржаўны ўніверсітэт, які вывучае працэсы фотанізацыі, Харкаўскі ФТІІТ, які даследуе крышталі ацвярджэшых інертных газаў і ўпершыню атрымаў спектры іх люмінесценцыі ў ВУУ галіні. Вялікую работу ў данай галіне праводзіць навукова-даследчы калектыв горадоў Масквы, Тарту, Казані.

Даклады, прадстаўленыя на канферэнцыі, указалі на ўзровень развіцця данай галіны фізічнай навукі, на вялікія поспехі, дасягнутыя савецкімі фізікамі — спектраскапістамі. Але кожны навуковы напрамак цягне за сабой усё новыя і новыя пытанні, праблемы, расшырае і развівае нашы пазнанне

Важнае значэнне набывае вывучэнне структуры ўранілавых злучэнняў, інтэрпрэтацыя іх вагальных і электронных спектраў. З'яўленне новых галін тэхнікі (паўправаднікі, п'езаэлектрыкі, квантавыя генератары і г. д.) ставяць складаныя задачы стварэння спецыяльных матэрыялаў і распрацоўкі высокаэфектыўных хіміка-тэхналагічных працэсаў. Сярод ўранілавых злучэнняў, не сумненна, ёсць мноства такіх, уласцівасці якіх ужо зараз можна было б выкарыстаць для патрэб народнай гаспадаркі: гэта высокаэфектыўныя біялагічныя рэчывы, каталізатары для хімічнага сінтэзу, неарганічныя і змешаныя металаарганічныя палімеры з разнастайнымі ўласцівасцямі, злучэнні з пэўнымі электрычнымі характарыстыкамі і г. д. Можна з упэўненасцю сказаць, што вывучэнне механізма ўтварэння ўласцівасцей такіх ўранілавых злучэнняў дазволіла адкрыць прышчыно ва новыя шляхі для развіцця некаторых раздзелаў навукі і тэхнікі.

Для вырашэння раду гэтых пытанняў на фізічным факультэце створана лабараторыя

ей студэнты вывучаюць наступныя пытанні:

1. Стварэнне ўстаноўкі для даследавання спектраў паўленія і люмінесценцыі палімераў з комплексамі ўраніла на базе вакуумнага монахраматара ВМР-2.
2. Вывучэнне спектраў паўленія інтэраў шчолачных металаў і ўранілітэраў у ВУУ галіні спектра.
3. Даследаванне люмінесценцыі крышталёў уранілавых злучэнняў пры ўзбуджэнні вакуумным ультрафіялетам.
4. Выпрабам вузкапаалосных фільтраў пранускання і адбicia для ВУУ галіні.
5. Вывучэнне з'явы трыбалаюмінесценцыі.

Вывучэнне гэтых пытанняў, вакуумнай тэхнікі, пазнанне структуры рэчыва ў далёкай ультрафіялетавай галіне ўсебаковай падрыхтоўкі, ведання ўсіх раздзелаў фізікі. Каб праводзіць самастойныя даследаванні ў галіне вакуумнага ультрафіялета, студэнтам, якія цікавяцца гэтай галінай, трэба пачынаць асвойваць вакуумную тэхніку. Мы запрашаем жадаючых займацца цікавайшым раздзелам фізікі — вакуумнай спектраскапіяй — у нашу лабараторыю.

А. КРАЎЧАНКА,
В. ПЯШКОВА,
В. СЫЦЬКО.

Сёлетняй восенню ў горадзе Харкаве праходзіла III Усесаюзная канферэнцыя па спектраскапіі вакуумнага ультрафіялета і ўзаемадзеяння выпраменьвання з рэчывам (ВУУ—72). Вырашэнне ўсіх арганізацыйных пытанняў, звязаных з правядзеннем канферэнцыі, узяў на сябе Харкаўскі фізіка-тэхнічны інстытут нізкіх тэмператур. І гэта невыпадкова. Ён з'яўляецца адным з першых інстытутаў у Савецкім Саюзе, які займаецца распрацоўкай і канструяваннем крыягеннай тэхнікі. Параўнальна малады інстытут заракамендаваў сябе высокім навукова-тэхнічным узроўнем, актуальнасцю вырашаемых ім навуковых праблем як у нашай краіне, так і за рубяжом.

У цяперашні час на базе крыягеннай тэхнікі вядуцца работы па вывучэнню з'явы звыш правадзімасці, па стварэнню рознага роду накіпцеляў энергіі, лавелінаў магнутнасці турбамашыны, утрыманню плазмы на даследаваннях у ВУУ галіне спектраскапіі. Акрамя таго вядуцца немалаважныя даследаванні ў галіне медыцыны і біялогіі.

У рабоце канферэнцыі ўдзельнічала больш 250 вадаследчых бюро і інстытутаў з 11 саюзных рэспублі-

У ШКОЛЕ МАЛАДОГА ЛЕКТАРА

30 лістапада 1972 года ў аўд. 3—1 (корпус № 1) адбудуцца заняткі школы маладога лектара.

Тэма заняткаў: «Аб задачах школы маладых лектараў. Формы і метады партыйнай прапаганды».

Заняткі праводзяць сакратар парткома ўніверсітэта В. В. Казлоў і загадчык Дома палітасветы Гомельскага абкома КПБ І. Ф. Кавалёў.

Пачатак заняткаў — у 19 гадзін 40 мінут.

Камітэт камсамола ГДУ.

Цёпла сустрэлі ўніверсітэцкія аматары эстрады канцэрт лаўрэата першага ўсесаюзнага конкурсу на лепшае выкананне савецкай песні Вадзіма Мулермана. Пасля выступлення адбылася шчырая гутарка студэнтаў са спеваком.

На здымку: В. Мулерман гутарыць са сваімі слухачамі.

На гэтым тыдні нашым госцем быў саліст літоўскай оперы, заслужаны артыст рэспублікі Эдуардас Канява.

На здымку: спявае Э. Канява.

НА УКРАЇНСКОЙ ЗЯМЛІ

СССР, працуе 16 спартыўных секцый. Морам кветак сустрэў нас Батанічны сад ДДУ. Каля ста сартоў хрызантэмам вырошчваюцца тут. На тэрыторыі Батанічнага сада будуюцца новыя вучэбныя корпусы, лабараторыі, інтэрнаты ўніверсітэта. У будаўніцтве ўдзельнічаюць самі студэнты. Працуюць яны круглы год. Кожны месяц на будоўлю ўходзяць адзін курс. Таму няма ў рабят пастаянных дзён сесіі. Залкі і экзамены могуць быць у лютым, сакавіку, ліпені...

Асабліва спадабаўся нам чатырнаццаціпавярховы вучэбны корпус філалагічнага і гістарычнага факультэтаў. Аб'екты аб'яўлены абласной ўдзярай камсамольскай будоўляй. Гомельскія студэнты з цікавасцю азнаёміліся з новабудоўлямі, вучэбнымі корпусамі, лабараторыямі, аўдыторыямі ўніверсітэта, буйнейшым вылічальным цэнтрам у рэспубліцы, агледзелі славуцасі горада, ўсклалі жывыя кветкі ля Вечнага агню і абеліска студэнтам, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Тут заўсёды ляжаць жывыя кветкі. Кожны год ля абеліска адбываецца ўрачыстае пасвячэнне першакурнікаў у студэнты.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР у 1968 годзе ў гонар 50-годдзя ўтварэння і за поспехі ў падрыхтоўцы высокакваліфікаваных кадраў для навукі, народнай гаспадаркі і асветы, ўніверсітэт узнагароджан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Кветкамі, усмешкамі і апладысмантамі сустрэлі днепропятроўцы ў Палацы студэнтаў дэлегацыю Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта, якую ўзначальваў сакратар парткома ГДУ У. В. Казлоў. Выступаючы на вечары дружбы, ён пера-

даў гарачае прывітанне ўкраінскім сябрам ад супрацоўнікаў і студэнтаў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Сцэна Палаца студэнтаў была ўпрыгожана флагамі братніх саюзных рэспублік. Цудоўныя песні беларускага народа, гумар, вершы ўвайшлі ў праграму дыпламанта ўсесаюзнага ўніверсітэцкага «Харкаў-72» вакальна-інструментальнага ансамбля «Радзімічы». Гучыць музыка і галасы выканаўцаў. За бываец, што знаходзіцца ў зале. Перад вачыма з'яўляецца казанскае Палессе, шум лясоў, спевы жаваранкаў, вобразы роднага краю. Ансамбль спявае песню «Родныя вобразы», напісаную кіраўніком ансамбля Леанідам Каханчыкам на словы вялікага песняра Якуба Коласа да 90-годдзя з дня нараджэння паэта. Ансамбль з поспехам выконваў таксама літаратурна-музычную кампазіцыю «Гусяр», напісаную на словы Янкі Купалы Сяргеем Бяловым і Леанідам Каханчыкам.

Гасцінасць днепропятроўцаў да нас працягвалася ва ўсім. Кожную гадзіну, кожную хвіліну мы адчувалі іх цяпло. Асабліва наша ўдзянасць студэнтам фізіка-матэматычнага факультэта ДДУ Наталлі Майбардзе, Людміле Выхадцавай, Рыгору Жалдаку, намесніку дырэктара клуба мастацкай самадзейнасці Аляксандру Сакуну, супрацоўнікам сталавай, парткому, прафкому і камітэту камсамола ДДУ. Нам сумна было развітацца з украінскімі сябрамі. Надобна запомніцца гамельчанам прыгажуні Днепропятроўскі, ўніверсітэт, цудоўныя і моцныя людзі.

Генадзь МАТУХІН, член камітэта камсамола ГДУ, студэнт гістарыка-філалагічнага факультэта.

УКЛЮЧАЙЦЕСЯ ў КОНКУРС

Ідучы насустрач знамянальнай даце—50-годдзю з дня ўтварэння СССР, у мэтах папулярызацыі і развіцця фота- і выяўленчага мастацтва, прафком ГДУ аб'яўляе агляд-конкурс на лепшы фотаздымак і малюнак.

Усе работы павінны адлюстроўваць працоўныя будні савецкага народа, яго нацыянальную дружбу і з'яднанасць, патрыятызм і інтэрнацыяналізм, расказваць аб тым, як паспяхова ў нашай краіне ажыццяўляюцца гістарычныя рашэнні XXIV з'езда КПСС, заданні дзевятай пяцігодкі. Фотаздымкі і малюнкы павінны адлюстроўваць нашу рэчаіснасць, палітыку Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада, дасягненні айчынай навукі і культуры, а таксама вучобу, быт і адпачынак студэнтаў.

УМОВЫ КОНКУРСУ:

1. У конкурсе могуць прыняць удзел усе жадаючыя аматары фатаграфіі і малюнка з ліку студэнтаў ГДУ.
2. Размер фатаграфіі — 24×30 см (у выключным выпадку — 18×24 см).
Размер кантрольных фотаздымкаў для газеты «Гомельскі ўніверсітэт» — 13×18 см на глянцавай паперы.
3. Мінімальны размер малюнка павінен быць не менш 297×420 мм.
Матэрыялы на конкурс дасылаць да 15 снежня 1972 года ў прафком ўніверсітэта. Пераможцы агляду-конкурсу будуць узнагароджаны каштоўнымі падарункамі і граматамі прафкома.

ПРАФКОМ ГДУ.

НА БУДУЧЫМ ТЫДНІ

ДЛЯ ВАС, СТУДЭНТЫ!

З гэтага нумара нашай газеты мы будзем рэгулярна паведамляць аб плануемых для студэнтаў культурна-масавых мерапрыемствах на кожны тыдзень. І так вас запрашаюць:

27 лістапада — на вечар кіно. Выступае кіназнаўца тав. Волчаў. Будучы паказаны фрагменты з кінафільмаў Ташкенцкага

кінафестывалю. Уваход свабодны. Пачатак — у 17 гадзін 30 мінут.

28 лістапада — арганізуецца культпаход на спектакль «Не турбуйся, маці».

2 снежня — вечар дружбы студэнтаў Днепропятроўскага і Гомельскага ўніверсітэтаў.

СПОРТ

СПОРТ

СПОРТ

СПОРТ

СПОРТ

ЗА КУБКІ РЭСПУБЛІКІ

Машэйшыя баскетбольныя каманды Беларускай ССР уступілі ў барацьбу за Кубак рэспублікі 1972 года.

Восем мужчынскіх і столькі ж жаночых каманд прэтэндуюць сёння на валоданне ганаровымі прызамі. Гонар нашай вобласці абараняюць студэнты Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Першым сапернікам баскетбалістаў у чвэрцьфінале былі спартсмены Брэсцкай вобласці. Па ўмовах спарбінтэнтаў

Будучы знамяніст Людміла Дварыцкая захапляецца гімнастыкай. Яна — майстар спорту.

НА ЗДЫМКУ: выступае Л. Дварыцкая.

каманды праводзяць па дзве сустрэчы.

Пяцдзінні ў Брэсце праходзілі напружана. Першы матч толькі ў апошнія хвіліны выявіў перавагу гамельчан — 67:65. На наступны дзень наша каманда захапіла ініцыятыву з самага старта. У нападзенні трапіла дзейнічалі Юрый Тумаш, Ігар Каплан, Анатоль Смірноў. Фінальны сістэм зафіксаваў упэўненую перамогу з лікам 93:53. Мужчынская каманда ГДУ выйшла ў паўфінал Кубка ССР.

У спартыўнай зале ГДУ праходзілі чвэрцьфінальныя матчы паміж жаночымі камандамі Гомельскага і Беларускага ўніверсітэтаў. Маладыя баскетбалісткі Гомелі ўступілі ў іх перамогу студэнткам БДУ.

СПРАВАЗДАЧУ ТРЫМАЕ СПАРТЫЎНЫ КЛУБ

Шмат хвалоючых падазей адбылося ў спартыўным жыцці савецкай краіны за апошнія два гады. Актыўнымі ўдзельнікамі многіх з іх былі студэнты Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. У спарбінтэнтах самага высокага рангу прымалі яны ўдзел.

Аб цікавым у жыцці спартыўнай арганізацыі ГДУ, аб поспехах і недахопах будзе ісці сёння гаворка на справаздачна-

выбарнай канферэнцыі спортклуба ўніверсітэта. Пачатак канферэнцыі ў 10 гадзін раніцы. Матэрыял аб яе рабоце будзе надрукаван у адным з бліжэйшых нумароў нашай газеты.

Фотаздымкі для гэтага нумара газеты зрабіў

А. Рудчанка.

В. а. рэдактара Ул. БАЛОГА.

